

ΩΡΙΑΙΑ ΓΡΑΠΤΗ ΔΟΚΙΜΑΣΙΑ
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ:
ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ
ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Γ. Αδίδακτο κείμενο
Ισοκράτης, Φίλιππος, 88B, 30 – 33
(εκδ. G. Norlin, Loeb Classical Library, 1980)

Δύο χρόνια μετά την υπογραφή της «Ειρήνης του Φιλοκράτη» (346 π.Χ.) ο Ισοκράτης, έστειλε την παρακάτω επιστολή στον Φίλιππο. Ήδη από την αρχή της ο ρήτορας χαρακτήρισε τη συνθήκη ως ένα θετικό βήμα για την πραγματοποίηση της Πανελληνίας Ιδέας, με την ένωση των Ελλήνων υπό τον Φίλιππο σε έναν κοινό αγώνα κατά των Περσών.

Περὶ δ' αὐτῶν τῶν πραγμάτων ἤδη ποιήσομαι τοὺς λόγους. Φημί γὰρ χρῆναί σε τῶν μὲν ἰδίων μηδενὸς ἀμελῆσαι, πειραθῆναι δὲ διαλλάξαι τὴν τε πόλιν τὴν Ἀργείων καὶ τὴν Λακεδαιμονίων καὶ τὴν Θηβαίων καὶ τὴν ἡμετέραν. Ἦν γὰρ ταύτας συστήσαι δυνηθῆς, οὐ χαλεπῶς καὶ τὰς ἄλλας ὁμονοεῖν ποιήσεις· ἅπασαι γὰρ εἰσιν ὑπὸ ταῖς εἰρημέναις, καὶ καταφεύγουσιν, ὅταν φοβηθῶσιν, ἐφ' ἣν ἂν τύχωσι **τούτων**, καὶ τὰς βοηθείας ἐντεῦθεν λαμβάνουσιν. Ὅστ' ἐὰν τέτταρας μόνον πόλεις εὖ φρονεῖν πείσης, καὶ τὰς ἄλλας πολλῶν κακῶν ἀπαλλάξεις. Γνοίης δ' ἂν ὡς **οὐδεμιᾶς** σοι προσήκει τούτων ὀλιγωρεῖν, ἦν ἀνενέγκης αὐτῶν τὰς πράξεις¹ ἐπὶ τοὺς σοὺς προγόνους· εὐρήσεις γὰρ **ἐκάστη** πολλὴν φιλίαν πρὸς ὑμᾶς καὶ μεγάλας εὐεργεσίας ὑπαρχούσας. Ἄργος μὲν γὰρ ἐστὶ σοι πατρίς, ἧς δίκαιον τοσαύτην σε **ποιεῖσθαι** πρόνοιαν ὅσην περ τῶν γονέων τῶν σαυτοῦ· Θηβαῖοι δὲ τὸν ἀρχηγὸν τοῦ γένους ὑμῶν τιμῶσι καὶ ταῖς προσόδοις² καὶ **ταῖς θυσίαις** μᾶλλον ἢ τοὺς θεοὺς τοὺς ἄλλους· Λακεδαιμόνιοι δὲ τοῖς ἀπ' ἐκείνου γεγονόσι καὶ τὴν βασιλείαν καὶ τὴν ἡγεμονίαν εἰς ἅπαντα τὸν χρόνον δεδώκασι.

¹ ἦν ἀνενέγκης αὐτῶν τὰς πράξεις: ἐάν αναλογιστεῖς / λάβεις υπόψη σου τις πράξεις τους / τη συμπεριφορά τους.

² αἱ πρόσοδοι: οἱ θρησκευτικὲς γιορτές.

Γ1. Να γράψετε στο φύλλο απαντήσεων τη μετάφραση του παρακάτω αποσπάσματος: «**Φημί γὰρ χρῆναί ... μεγάλας εὐεργεσίας ὑπαρχούσας**».

Μονάδες 20

Γ2. Ποιες σχέσεις ενώνουν, κατά τον Ισοκράτη, τις πόλεις του Ἄργους, της Θήβας και της Σπάρτης με τους προγόνους του Φιλίππου – ἄρα, και με τον ίδιο τον Φίλιππο;

Μονάδες 10

Γ3.α. Στο απόσπασμα «**εὐρήσεις γὰρ ἑκάστη πολλὴν φιλίαν πρὸς ὑμᾶς καὶ μεγάλας εὐεργεσίας ὑπαρχούσας**» να μεταφέρετε όλους τους κλιτούς ονοματικούς τύπους (εκτός από τον τύπο «**ἐκάστη**») στον άλλο αριθμό, βάζοντας τα επίθετα στον συγκριτικό βαθμό (μονάδες 06).

Γ3.β. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις (μονάδες 04):

φημί: το απαρέμφατο στον ίδιο χρόνο.

ἀμελήσαι: το β' ενικό της προστακτικής ενεστώτα στην ίδια φωνή.

εὐρήσεις: το α' πληθυντικό της υποτακτικής αορίστου β στη μέση φωνή.

δεδώκασι: το γ' ενικό της οριστικής ενεστώτα στην ίδια φωνή.

Μονάδες 10

Γ4.α. Να χαρακτηρίσετε συντακτικά τις παρακάτω λέξεις του κειμένου (μονάδες 05): **τούτων, οὐδεμιᾶς, ἑκάστη, ποιῆσθαι, ταῖς θυσίαις.**

Γ4.β. «**Ἦν γὰρ ταύτας συστήσαι δυναθῆς, οὐ χαλεπῶς καὶ τὰς ἄλλας ὁμονοεῖν ποιήσεις**». Να γράψετε τον υποθετικό λόγο, να αναγνωρίσετε το είδος του και να επιφέρετε τις απαραίτητες τροποποιήσεις, ώστε να δηλώνει το μη πραγματικό (μονάδες 05).

Μονάδες 10